

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА В ГУМАНІТАРНІЙ ПІДГОТОВЦІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗСУ

Луняк Є.М., Криленко І.М., Болгаріна Ю.О.

*Військовий інститут танкових військ Національного технічного
університету «Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

В умовах теперішньої російсько-української війни особливого значення набувають зміцнення та підтримання високого морального духу в силах оборони України. З цією метою досить часто використовується апелювання до звитяг українського народу. Серед найяскравіших етапів в історії українського війська, безумовно, можна виділити давньоруський та козацький періоди, визвольні змагання українського народу в добу революції та Другої світової війни. Кожен з цих етапів містить безліч героїчних подій та образів, здатних надихати нинішнє покоління захисників України на боротьбу за збереження її державного суверенітету та територіальної цілісності. Втім, за нашими спостереженнями, саме доба козацтва має певну унікальність у порівнянні з іншими періодами вітчизняної історії.

По-перше, це пов'язано з майже абсолютно позитивним ставленням у нашому суспільстві до поняття «козак» та діяльності козацтва загалом. Рідний і позитивний для більшості українців образ козака став уособленням найкращих чеснот воїна: любові до своєї землі, сили духу, воїнської доблесті та майстерності. По-друге, козацький період нашої історії є неймовірно багатим на яскраві події та постаті, які можуть використовуватися з метою унаочнення стійкості, мужності, героїзму та відданого служіння Батьківщині. По-третє, доба козацтва не завершилася через чітко вимальовану поразку. Тим цей період вигідно відрізняється від, скажімо, доби Київської Русі, коли держава була знищена внаслідок Батієвої навали. Поразок зазнали й визвольні змагання українського народу часів революції та Другої світової війни.

За нашими спостереженнями, діяльність українського козацтва викликає більший інтерес з боку військовослужбовців, ніж інші періоди історії. Так при опитуваннях особового складу підпорядкованих підрозділів відмічалася зацікавленість у глибшому ознайомленні з яскравими сторінками минулого українського козацтва, що проявлялася у бажанні ознайомитися з тематичною науково-популярною літературою, взяти участь у навчальних екскурсіях по місцях козацької слави, бути присутнім на відповідних заняттях. Значення козацького періоду в історії українського війська знайшло своє відображення й у деяких керівних документах ЗСУ. Так в «Етосі Піхотинця» підкреслюється значення козацьких традицій для становлення української армії.

Таким чином, історія українського козацтва посідає унікальне місце в процесі навчально-виховної роботи в ЗСУ, має практично невичерпний потенціал для розгляду та вивчення, а також відіграє вкрай важливу роль у зміцненні та посиленні бойового духу воїнів і підготовці сучасних військових лідерів.